

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง "รูปแบบและปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวัน" ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Sturctured Interview) เป็นวิธีการศึกษา โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. หนังสือพิมพ์รายวันที่มีสำนักพิมพ์ในกรุงเทพฯ และจำหน่ายในปี พ.ศ. 2538
2. นักหนังสือพิมพ์ที่ปฏิบัติงาน โดยมีตำแหน่งประจำหนังสือพิมพ์รายวัน

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานครั้งนี้ประกอบด้วย

1. หนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 8 ชื่อฉบับที่ผู้วิจัยเลือกมาอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากยอดผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันตามผลจากการสำรวจของบริษัท ดีมาร์ จำกัด (Deemar and SRG Co.,Ltd. Servey Research Group) เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2539 ดังนี้

ก) ผลการสำรวจยอดผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันทั่วประเทศ

1. ไทยรัฐ	11,330,000	คน
2. เคนิวิสต์	7,169,000	คน
3. ข่าวสด	1,430,000	คน
4. มติชน	1,206,000	คน
5. สยามกีฬา	839,000	คน
6. แนวหน้า	393,000	คน
7. โลกกีฬารายวัน	284,000	คน
8. สยามรัฐ	261,000	คน
9. วัฏจักร	201,000	คน
10. กรุงเทพธุรกิจ	178,000	คน
11. บ้านเมือง	176,000	คน
12. ผู้จัดการรายวัน	171,000	คน
13. สยามโพสต์	56,000	คน
14. ไทยโพเนนเชียล	29,000	คน
15. คู่แข่งรายวัน	14,000	คน

ข) ผลการสำรวจยอดผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ไทยรัฐ	3,047,000	คน
2. เคนิวิสต์	1,752,000	คน
3. ข่าวสด	426,000	คน
4. มติชน	329,000	คน
5. สยามกีฬา	241,000	คน
6. วัฏจักร	131,000	คน
7. ผู้จัดการรายวัน	129,000	คน
8. กรุงเทพธุรกิจ	85,000	คน
9. โลกกีฬารายวัน	71,000	คน
10. แนวหน้า	60,000	คน

11. สยามรัฐ	53,000	คน
12. บ้านเมือง	51,000	คน
13. สยามโพสต์	50,000	คน
14. ไทยโพเนนเซียล	27,000	คน
15. คู่แข่งรายวัน	8,000	คน

ชื่อหนังสือพิมพ์ฉบับที่ผู้วิจัย เลือกศึกษานั้น จะพิจารณาจากจำนวนยอดผู้อ่านสูงสุด
2 อันดับแรกของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์เนื้อหาทั่วไป

1.1 หนังสือพิมพ์คุณภาพ ได้แก่

1.1.1 หนังสือพิมพ์มติชน : เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เน้นเนื้อหา
ด้านการเมืองมาตั้งแต่แรกเริ่ม และได้สร้างความน่าเชื่อถือแก่ผู้อ่านด้วยการรายงาน
เนื้อหาเจาะลึก เน้นกลุ่มเป้าหมายที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป แต่ปัจจุบันได้เพิ่ม
เนื้อหาในด้านอื่น เช่น เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม อาชญากรรม โดยมุ่งไปยังกลุ่มผู้อ่านที่มีความรู้
ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มเยาวชน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มยอดการจำหน่าย สำหรับการเสนอ
เนื้อหาจะแยกระหว่างกรอบกรุงเทพมหานครและกรอบต่างจังหวัด และในวันหยุดโดยเฉพาะ
วันอาทิตย์จะเสนอข่าวหรือโครงการที่มีประเด็นน่าสนใจ โดยเสนอเป็นบทความพิเศษ ส่วน
เนื้อหาที่ได้รับความนิยมมากที่สุดได้แก่ การเจาะข่าวในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะทาง
ด้านการเมือง (ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ, สัมภาษณ์ 2 พฤษภาคม 2540)

1.1.2 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ : เดิมเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เน้น
ข่าวสารด้านการเมือง ศิลปวัฒนธรรม และสารบันเทิง และมุ่งตอบสนองกลุ่มเป้าหมายที่
สนใจทางด้านการเมืองและศิลปวัฒนธรรม แต่ปัจจุบัน (ตั้งแต่วันที่ 10 ธันวาคม 2539
เป็นต้นมา)ได้เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา บันเทิงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะต้องการขยายกลุ่มผู้อ่าน
เช่น เยาวชนและบุคคลทั่วไป โดยพิมพ์เพียงกรอบเดียวเนื่องจากมีข้อจำกัดทั้งด้านบุคลากร
และการพิมพ์ เนื้อหาในวันอาทิตย์จะเน้นสารคดีศิลปะและวรรณกรรม รวมไปถึงบทความ
พิเศษ ส่วนเนื้อหาที่ได้รับความนิยมมากที่สุดมักจะเป็นคอลัมน์ซึ่ง เขียนโดยบุคคลที่เป็นที่

ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือต่อผู้อ่าน (ทองแถม นาถจำนง, สัมภาษณ์ 29 เมษายน 2540)

1.2 หนังสือพิมพ์ปริมาณ ได้แก่

1.2.1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ : เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของประชาชนประมาณ 70-80% ครอบคลุมทั้งเน้นทางด้านข่าวอาชญากรรม ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ก็เป็นที่ยอมรับของผู้อ่าน เช่น ประเด็นการเสนอเนื้อหาทางการเมือง การรายงานผลกีฬา ความเคลื่อนไหวของวงการบันเทิง เป็นต้น มีการพิมพ์ 6 กรอบ โดยเป็นกรอบของกรุงเทพฯ และปริมณฑลจำนวน 2 กรอบ แบ่งเป็นกรอบเช้าและบ่ายที่เหลืออีก 4 กรอบเป็นส่วนของภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ อีสาน กลางและใต้ เนื้อหาวันเสาร์-อาทิตย์หรือวันหยุดราชการ มักเป็นเนื้อหาที่ใกล้เคียงมาไว้ล่วงหน้า เช่น คอลัมน์มาลัยไทยรัฐหน้า 1, สกู๊ปต่างประเทศหน้า 2, สกู๊ปการเมืองหน้า 3, สกู๊ปอาชญากรรมหน้า 15 เป็นต้น (อลงกฎ จิติกะชิ่งโชติ, สัมภาษณ์ 30 เมษายน 2540)

1.2.2 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ : เป็นหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารที่ประชาชนให้ความสนใจและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน โดยเสนอเนื้อหาในทุกด้าน เพื่อตอบสนองแก่ผู้อ่านซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนระดับกลางในสังคม เนื้อหาในกรอบกรุงเทพฯ จะเน้นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ส่วนกรอบต่างจังหวัดจะเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงด้านบันเทิง เนื้อหาวันอาทิตย์จะมีการตกแต่งรูปเล่มให้มีลักษณะคล้ายนิตยสาร เป็นสาระทั่วๆ ไป ส่วนเนื้อหาที่ได้รับความสนใจจากผู้อ่านมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ คอลัมน์ต่าง ๆ เช่น คอลัมน์ตอบปัญหาทางเพศ (วารวิทย์ ศรีอนันต์รักษา, สัมภาษณ์ 29 เมษายน 2540)

2. หนังสือพิมพ์เนื้อหาเฉพาะด้าน

2.1 หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ได้แก่

2.1.1 หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน: เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเสนอเนื้อหาด้านเศรษฐกิจในหน่วยย่อย คือ มีลักษณะเหมือนเป็นคู่มือให้แก่นักลงทุน นักธุรกิจ หรือ

ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ถ้าเป็นเนื้อหาด้านอื่น เช่น การเมือง ก็จะเลือกเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยตรง มีการตีพิมพ์เพียงกรอบเดียว และในวันเสาร์-อาทิตย์ก็จะพิมพ์รวมเป็นฉบับเดียว ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่าวันหยุดกิจกรรมด้านธุรกิจมีน้อย และนอกจากนี้ยังมีหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ออกจำหน่ายทุกวันเสาร์ด้วย เนื้อหาฉบับเสาร์-อาทิตย์ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันจึงไม่มีส่วนที่เป็นการรายงานข้อมูลทางด้านธุรกิจ แต่จะเสนอเนื้อหาที่เป็นข่าว และเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม วรรณกรรม สังคมและบันเทิง ส่วนเนื้อหาที่ได้รับความสนใจจากผู้อ่านมาก มักเป็นเนื้อหาที่เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะทางด้านการเมือง (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์ 30 เมษายน 2540)

2.1.2 หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ : เดิมเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นด้านธุรกิจเพื่อตอบสนองกลุ่มผู้อ่านที่เป็นนักธุรกิจ นักลงทุน และผู้บริหาร แต่ในปัจจุบันเพิ่มเนื้อหาด้านการเมือง สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม กีฬา และสังคม เพื่อตอบสนองความต้องการของนักลงทุนรายย่อย และกลุ่มผู้อ่านทั่วไป มีการตีพิมพ์เพียงกรอบเดียว แต่การเสนอเนื้อหาในแต่ละวันจะเน้นแตกต่างกัน เช่น วันจันทร์จะนำเสนอเกี่ยวกับรถยนต์ วันพฤหัสบดีเป็นเรื่องเกี่ยวกับไอที หรือเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับธุรกิจบ้านในวันศุกร์ เป็นต้น สำหรับวันอาทิตย์จะใช้ชื่อฉบับว่า "กรุงเทพวันอาทิตย์" เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทัศนาสังคม รวมไปถึงศิลปะและวรรณกรรม นอกจากนี้ยังมีฉบับ "ถนนนักลงทุน" ซึ่งเป็นขนาดแท็บลอยด์ (Tabloid) แทรกอยู่ด้วย โดย "ถนนนักลงทุน" นี้จะเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริหาร บุคคล (อภิศักดิ์ สิมปรุ่งพัฒน์กิจ, สัมภาษณ์ 29 เมษายน 2540)

2.2 หนังสือพิมพ์กีฬา ได้แก่

2.2.1 หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน : เป็นหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อหาด้านกีฬาประมาณ 80% ของฉบับ และที่เหลืออีกประมาณ 20% จะเสนอด้านบันเทิง วิทยุกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก เยาวชน และผู้ที่สนใจกีฬา มีการตีพิมพ์ 2 ฉบับต่อวัน ฉบับเช้าเป็นหนังสือพิมพ์ขนาดมาตรฐานที่เสนอเนื้อหากีฬาทั่วไป ส่วนฉบับบ่ายเป็นขนาดแท็บลอยด์ (Tabloid) ใช้ชื่อว่า "สตาร์ช็อคเกอร์" จะเสนอเนื้อหากีฬาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการแข่งขันฟุตบอลอังกฤษ ส่วนเนื้อหาในวันหยุดนั้นจะมากกว่าปกติ เนื่องจากมีผู้อ่านให้ความสนใจมากกว่าวันธรรมดา และเนื้อหาที่ผู้อ่านให้ความสนใจมาก ได้แก่ การ

รายงานผลการแข่งขันกีฬา และคอลัมน์ที่เขียนโดย อ.ชัยยะ บันสุวรรณ ซึ่งเป็นคอลัมน์ที่มี
ลีลาการเขียนเฉพาะตัว ใช้ภาษาที่เป็นกันเองกับผู้อ่าน (ปราชญ์ ชาญค้ำ, สัมภาษณ์ 28
เมษายน 2540)

2.2.2 หนังสือพิมพ์โลกกีฬารายวัน : เป็นหนังสือพิมพ์กีฬาที่เกิดขึ้น
เนื่องจากนโยบายของผู้บริหารของวิถจักรกรู๊ป โดยเน้นเนื้อหาด้านกีฬา 90-95% และมี
มีนโยบายที่จะเสนอเนื้อหาอื่น ยกเว้นแต่กรณีที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬาโดยตรง เช่น
ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นบุคคลที่รู้จักกันดีในวงการกีฬา เป็นต้น มีภารกิจ 2 ข้อฉบับเช่น
เดียวกับสยามกีฬา คือ ฉบับเช้า เป็นหนังสือพิมพ์ขนาดมาตรฐาน ส่วนฉบับบ่ายเป็นขนาด
แท็บลอยด์ (Tabloid) ใช้ชื่อว่า "สปอร์ตเกมส์" เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับฟุตบอลอังกฤษโดย
เฉพาะ ส่วนเนื้อหาที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่าน ได้แก่ การรายงานผลการแข่งขันกีฬา
การวิจารณ์ผลมวย/ฟุตบอลล่วงหน้า และ เนื้อหาในวันหยุด นุ่มแตกต่างจากวันธรรมดา
เท่าใดนัก เนื่องจากมีนโยบายเตรียมเนื้อหาหรือปิดเล่มล่วงหน้า (อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์,
สัมภาษณ์ 2 พฤษภาคม 2540)

สำหรับการเลือกฉบับ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบหมุนเวียน
(Rotation Sampling) คือ เลือกตัวอย่างโดยหมุนเวียนให้กระจายไปตามวันตั้งแต่
วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ (แต่เนื่องจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันฉบับวันเสาร์และอาทิตย์
ในแต่ละสัปดาห์เป็นฉบับเดียวกัน ดังนั้น เมื่อศึกษาเวียนถึงฉบับวันเสาร์จะข้ามฉบับ
วันอาทิตย์ โดยจะศึกษาฉบับวันจันทร์ก่อน สัปดาห์ถัดไปจึงย้อนกลับมาศึกษาฉบับวันอาทิตย์)
กระจายไปตามสัปดาห์ตั้งแต่สัปดาห์ที่หนึ่งของเดือนจนถึงสัปดาห์ที่สี่ของเดือน และกระจาย
ตามเดือนตั้งแต่มกราคมถึงธันวาคม เป็นระยะเวลา 1 ปีที่กำหนด ซึ่งจะได้จำนวนวันที่เข้า
งานการศึกษา 52 วัน ศึกษาหนังสือพิมพ์วันละ 8 ชื่อฉบับ ดังนั้น จำนวนหนังสือพิมพ์ที่เข้า
ศึกษาทั้งสิ้น คือ 416 ฉบับ ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1	วันอาทิตย์ที่	1 มกราคม	2538
สัปดาห์ที่ 2	วันจันทร์ที่	9 มกราคม	2538
สัปดาห์ที่ 3	วันอังคารที่	17 มกราคม	2538
สัปดาห์ที่ 4	วันพุธที่	25 มกราคม	2538
สัปดาห์ที่ 5	วันพฤหัสบดีที่	2 กุมภาพันธ์	2538

สัปดาห์ที่ 6	วันศุกร์ที่	10	กุมภาพันธ์	2538
สัปดาห์ที่ 7	วันเสาร์ที่	18	กุมภาพันธ์	2538
สัปดาห์ที่ 8	วันจันทร์ที่	20	กุมภาพันธ์	2538
สัปดาห์ที่ 9	วันอาทิตย์ที่	26	กุมภาพันธ์	2538
สัปดาห์ที่ 10	วันอังคารที่	7	มีนาคม	2538
สัปดาห์ที่ 11	วันพุธที่	15	มีนาคม	2538
สัปดาห์ที่ 12	วันพฤหัสบดีที่	23	มีนาคม	2538
สัปดาห์ที่ 13	วันศุกร์ที่	31	มีนาคม	2538
สัปดาห์ที่ 14	วันเสาร์ที่	8	เมษายน	2538
สัปดาห์ที่ 15	วันจันทร์ที่	10	เมษายน	2538
สัปดาห์ที่ 16	วันอาทิตย์ที่	16	เมษายน	2538
สัปดาห์ที่ 17	วันอังคารที่	25	เมษายน	2538
สัปดาห์ที่ 18	วันพุธที่	3	พฤษภาคม	2538
สัปดาห์ที่ 19	วันพฤหัสบดีที่	11	พฤษภาคม	2538
สัปดาห์ที่ 20	วันศุกร์ที่	19	พฤษภาคม	2538
สัปดาห์ที่ 21	วันเสาร์ที่	27	พฤษภาคม	2538
สัปดาห์ที่ 22	วันจันทร์ที่	29	พฤษภาคม	2538
สัปดาห์ที่ 23	วันอาทิตย์ที่	4	มิถุนายน	2538
สัปดาห์ที่ 24	วันอังคารที่	13	มิถุนายน	2538
สัปดาห์ที่ 25	วันพุธที่	21	มิถุนายน	2538
สัปดาห์ที่ 26	วันพฤหัสบดีที่	29	มิถุนายน	2538
สัปดาห์ที่ 27	วันศุกร์ที่	7	กรกฎาคม	2538
สัปดาห์ที่ 28	วันเสาร์ที่	15	กรกฎาคม	2538
สัปดาห์ที่ 29	วันจันทร์ที่	17	กรกฎาคม	2538
สัปดาห์ที่ 30	วันอาทิตย์ที่	23	กรกฎาคม	2538
สัปดาห์ที่ 31	วันอังคารที่	1	สิงหาคม	2538
สัปดาห์ที่ 32	วันพุธที่	9	สิงหาคม	2538
สัปดาห์ที่ 33	วันพฤหัสบดีที่	17	สิงหาคม	2538
สัปดาห์ที่ 34	วันศุกร์ที่	25	สิงหาคม	2538
สัปดาห์ที่ 35	วันเสาร์ที่	2	กันยายน	2538

สัปดาห์ที่ 36	วันจันทร์ที่	4 กันยายน	2538
สัปดาห์ที่ 37	วันอาทิตย์ที่	10 กันยายน	2538
สัปดาห์ที่ 38	วันอังคารที่	19 กันยายน	2538
สัปดาห์ที่ 39	วันพุธที่	27 กันยายน	2538
สัปดาห์ที่ 40	วันพฤหัสบดีที่	5 ตุลาคม	2538
สัปดาห์ที่ 41	วันศุกร์ที่	13 ตุลาคม	2538
สัปดาห์ที่ 42	วันเสาร์ที่	21 ตุลาคม	2538
สัปดาห์ที่ 43	วันจันทร์ที่	23 ตุลาคม	2538
สัปดาห์ที่ 44	วันอาทิตย์ที่	29 ตุลาคม	2538
สัปดาห์ที่ 45	วันอังคารที่	7 พฤศจิกายน	2538
สัปดาห์ที่ 46	วันพุธที่	15 พฤศจิกายน	2538
สัปดาห์ที่ 47	วันพฤหัสบดีที่	23 พฤศจิกายน	2538
สัปดาห์ที่ 48	วันศุกร์ที่	1 ธันวาคม	2538
สัปดาห์ที่ 49	วันเสาร์ที่	9 ธันวาคม	2538
สัปดาห์ที่ 50	วันจันทร์ที่	11 ธันวาคม	2538
สัปดาห์ที่ 51	วันอาทิตย์ที่	17 ธันวาคม	2538
สัปดาห์ที่ 52	วันอังคารที่	26 ธันวาคม	2538

2. **นักหนังสือพิมพ์** โดยการใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณาธิการ, หัวหน้าข่าว, ผู้สื่อข่าว หรือรีเรท์เคอร์ ของหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 ชื่อฉบับ ฉบับละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. **หนังสือพิมพ์มติชน**

- 1.1 จำลอง คอกปิก อายุ 33 ปี ตำแหน่งหัวหน้าข่าวการเมือง
- 1.2 ทรงพร ศรีสุวรรณ อายุ 36 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
- 1.3 พันธุ์ศักดิ์ รักพงษ์ อายุ 29 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว

2. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ
  - 2.1 ทองแถม นางจางง อายุ 43 ปี ตำแหน่งบรรณาธิการ
  - 2.2 ชนิศา สระแก้ว อายุ 31 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
  - 2.3 วารินทร์ พรหมคุณ อายุ 31 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
3. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
  - 3.1 ไพฑูรย์ สุนทร อายุ 67 ปี ตำแหน่งบรรณาธิการ
  - 3.2 กิจจา ทองเกล้า อายุ 35 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
  - 3.3 ประเสริฐ ภาคภูมิวิบูลย์ อายุ 25 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
4. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
  - 4.1 วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา อายุ 33 ปี ตำแหน่งหัวหน้าข่าวการเมือง
  - 4.2 สมหมาย ยาน้อย อายุ 34 ปี ตำแหน่งหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ
  - 4.3 ศิริกัญญา มีสูงเนิน อายุ 26 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
5. หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน
  - 5.1 จุมพฏ สายหยุด อายุ 30 ปี ตำแหน่งบรรณาธิการข่าวการเมือง
  - 5.2 ศุภนิศย์ แดงนุ้ย อายุ 28 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
  - 5.3 จันทิมา คันตราภรณ์ อายุ 24 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
6. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
  - 6.1 อติศักดิ์ สิมปรุ่งพัฒน์กิจ อายุ 35 ปี ตำแหน่งบรรณาธิการ
  - 6.2 ฉัตรฤดี กิตติสุขสถิต อายุ 30 ปี ตำแหน่งหัวหน้าข่าว
  - 6.3 เกศรา กังวานนาวกุล อายุ 25 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
7. หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน
  - 7.1 ปราชณ์ ไชยคำ อายุ 34 ปี ตำแหน่งบรรณาธิการ
  - 7.2 ผดุงศักดิ์ ลิ้มเจริญ อายุ 31 ปี ตำแหน่งรีไรท์เตอร์
  - 7.3 ชาลิต อมะมุล อายุ 25 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าว
8. หนังสือพิมพ์โลกกีฬารายวัน
  - 8.1 อภิสิทธิ์ อภิสุขศิริ อายุ 34 ปี ตำแหน่งบรรณาธิการ
  - 8.2 วีระชาติ ใจแก้ว อายุ 31 ปี ตำแหน่งรีไรท์เตอร์
  - 8.3 ปรีชา พรหมนิส อายุ 26 ปี ตำแหน่งผู้สื่อข่าวแผนกต่างประเทศ

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่
  - 1.1 หนังสือพิมพ์เนื้อหาทั่วไป
    - ก. หนังสือพิมพ์คุณภาพ ได้แก่ มติชน สยามรัฐ
    - ข. หนังสือพิมพ์ปริมาณ ได้แก่ ไทยรัฐ เกลียวส
  - 1.2 หนังสือพิมพ์เนื้อหาเฉพาะด้าน
    - ก. หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ได้แก่ ผู้จัดการรายวัน กรุงเทพธุรกิจ
    - ข. หนังสือพิมพ์กีฬา ได้แก่ สยามกีฬารายวัน โลกกีฬารายวัน
  - 1.3 เนื้อหาของหนังสือพิมพ์
    - 1.3.1 ข่าว
      - ก) การเมือง
      - ข) เศรษฐกิจ
      - ค) การศึกษา
      - ง) อาชญากรรม
      - จ) สาธารณภัย
      - ฉ) กีฬา
      - ช) สังคม
      - ซ) บันเทิง
    - 1.3.2 เนื้อหาอื่น
      - ก) บทบรรณาธิการ
      - ข) บทความ
      - ค) สารคดี
      - ง) คอลัมน์
      - จ) อื่น ๆ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
  - 2.1 รูปแบบของข้อมูลทางสถิติที่ใช้ประกอบการเสนอเนื้อหา
  - 2.2 ปริมาณความถี่ของข้อมูลทางสถิติที่ใช้ประกอบการนำเสนอเนื้อหา

เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกข้อมูลหรือตารางรหัส (Coding sheet) ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์หึ่ง รูปแบบและปริมาณของข้อมูลทางสถิติที่นำมาใช้ประกอบในการเสนอเนื้อหา (ภาคผนวก ก.) โดยบันทึก

- ก. วัน เดือน ปี ของหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง
- ข. ชื่อหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง
- ค. ปริมาณเนื้อหาทั้งหมดของหนังสือพิมพ์ตัวอย่างแต่ละฉบับ
- ง. ประเภทเนื้อหาที่มีข้อมูลสถิติประกอบการนำเสนอ
- จ. ปริมาณข้อมูลสถิติในเนื้อหา 1 ชิ้น
- ฉ. รูปแบบสถิติที่ใช้ประกอบเนื้อหา
- ช. ปริมาณสถิติแต่ละรูปแบบในเนื้อหา 1 ชิ้น

สำหรับการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้ลงรหัสทดสอบความน่าเชื่อถือ โดยให้ผู้สังเกตการณ์อิสระอีก 1 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบเปรียบเทียบ จากการเลือกสุ่มหนังสือพิมพ์รายวันในปีพ.ศ.2538มาซื้อฉบับละ 1 ฉบับ เพื่อใช้ในการทดสอบ และจะคำนวณค่าความน่าเชื่อถือด้วยสูตรของ Holsti (Richard W.Budd and the others, 1967) คือ

$$\text{Reliability} = \frac{2M}{N_1 + N_2}$$

โดย M = จำนวนหน่วยของเนื้อหาที่ผู้ลงรหัสวินิจฉัยสอดคล้องกัน

N_1 และ N_2 = จำนวนหน่วยของเนื้อหาที่ผู้ลงรหัสคนที่ 1 และคนที่ 2 ทำการวิเคราะห์

ในการคำนวณด้วยสูตรนี้ ค่าที่คำนวณได้ควรสูงกว่า 0.8 จึงจะนับว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือ

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของ เครื่องมือ แทนในสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Reliability} &= \frac{2 \times 932}{1044 + 1044} \\ &= \frac{1864}{2088} \\ &= 0.893 \end{aligned}$$

ผลจากการคำนวณ พบว่ามีค่าสูงกว่า 0.8 จึงนับว่าตารางบันทึกข้อมูลนี้เชื่อถือได้

2. แบบสัมภาษณ์ เพื่อประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยมีแนวคำถามแบบสัมภาษณ์ (ตัวอย่างในภาคผนวก ข.) ได้แก่

2.1 ประเภทของเนื้อหาที่นำข้อมูลสถิติมาใช้ประกอบการนำเสนอ

2.3 การให้ความสำคัญกับข้อมูลสถิติกับการนำเสนอเนื้อหา

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของรูปแบบและปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งตามวิธีการศึกษาได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลและลงรหัสสารแบบบันทึกข้อมูล ซึ่งข้อมูลนี้ได้รวบรวมจากห้องวารสาร หอสมุดแห่งชาติ ท่าवासกรี กรุงเทพมหานคร

2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผู้วิจัยเข้าพบและสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยกำหนดคำถามเป็นแบบสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า หลังจากนั้นจึงบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งลงรหัส เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา

โดยการหาค่าสถิติความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ศึกษาอันได้แก่ รูปแบบและปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติมาใช้ประกอบการเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่ศึกษา

2. สถิติเชิงอนุมาน

โดยการเปรียบเทียบหาค่าเฉลี่ยของตัวแปร ซึ่งผู้วิจัยนำ t -test, Chi-Square มาใช้ในการตรวจสอบ แล้วนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) และนำมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละกลุ่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย